

PÄIVÄKODIN SIIVOUSTYÖN KE- HITTÄMINEN HÄMEENKYRÖN KUNNASSA

Sari Corell

Opinnäytetyö
Syyskuu 2013
Palvelujen tuottamisen ja joh-
tamisen koulutusohjelma
Tampereen Ammattikorkeakou-
lu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Palvelujen tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelma

SARI CORELL

Päiväkodin siivoustyön kehittäminen Hämeenkyrön kunnassa

Opinnäytetyö 37 sivua, joista liitteitä 7 sivua
Syyskuu 2013

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää Pappilanmetsän päiväkodin siivoustyötä mittaamalla siivoustyöhön kuluva aika sekä selvittää siivouksen merkitystä sisäilman laatuun. Mitoituksen tarkoituksena oli laskea siivoustyöhön kuluva aika nykyaikaisilla siivousmenetelmillä ja –välineillä. Opinnäytetyö toteutettiin Hämeenkyrön siivouspäällikön toimeksiantona.

Työn teoriaosuudessa perehdyttiin yleiseen päiväkotisiivoukseen ja hygienian merkitykseen sekä siivoustyön mitoitukseen Sisäilma osiossa käsiteltiin yleisesti siivouksen merkitystä sisäilman laadun parantamisessa.

Päiväkodeissa hygienian merkitys on huomattava, siksi päivittäisellä siivouksella pyritään kokonaisvaltaisesti edistämään hyvinvointia ja terveyttä. Siivous toimii päiväkodin aputoimintona, joka rytmitetään muun toiminnan oheen.

Pappilanmetsän päiväkodin ylläpitosiivousajaksi päivää kohti saatiin 2 tuntia 24 minuuttia. Todellinen siivousaika päivää kohti on 2 tuntia 9 minuuttia, koska pyykkihuollon osuudeksi on laskettu 15 minuuttia päivässä. Perussiivouksen osalta mitoitusta ei laskettu, koska perussiivous oli ulkoistettu yksityiselle sektorille. Mitoitus on laskettu mikrokuitusiivousta käyttäen. Tilakohtaiset työohjeet täydentävät mitoitusta ja selkeyttävät työn rytmitystä.

Opinnäytetyössä on kehittämisideoita sisäilman parantamiseksi, joita voidaan tehdä siivouksen avulla. Siivousvälineitä sekä –tekstiilejä tullaan uusimaan päiväkotiin samalla kuin mitoitus otetaan käyttöön.

Mitoitus tullaan ottamaan käyttöön 2014 tammikuussa, joten opinnäytetyö saavutti sille asetetut tavoitteet. Opinnäytetyön kehittämisideoita voidaan hyödyntää myös muissa Hämeenkyrön päiväkodeissa.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Service Management

SARI CORELL:

Developing the Cleaning Work of the Day Nursery in the Municipality of Hämeenkyrö

Bachelor's thesis 37 pages, appendices 7 pages
September 2013

The purpose of this thesis was to dimension the cleaning in the day nursery of Pappilanmetsä and to clarify the importance of cleaning on indoor air quality. The purpose of the dimensioning was to reduce the cleaning time by working with modern cleaning methods and - tools. The thesis was carried out as an assignment given by the cleaning supervisor in Hämeenkyrö. The theory part of the thesis discusses dimensioning and the overall importance of cleaning and hygiene in a day-care center. The section of indoor air treated the general importance of cleaning in improving indoor air quality.

Day nursery hygiene is important; therefore, daily cleaning seeks to promote the well-being and health comprehensively. Cleaning is an ancillary activity in a day nursery, which is timed alongside other activities. The maintenance cleaning time per day in Pappilanmetsä nursery was 2 hours 24 minutes. The actual cleaning time per day is 2 hours 9 minutes, because laundry service has been calculated as 15 minutes per day. The time for basic cleaning was not calculated because the basic cleaning was outsourced to the private sector. Dimensioning is calculated when using micro-fiber cleaning. The individual instructions supplement and clarify the dimensioning of work.

The thesis contains ideas to improve the indoor air, which can be used in cleaning. New cleaning tools and cleaning textiles will be taken into use in the day care center at the same time as the dimensioning will be introduced. The dimensioning will be implemented in January 2014, so the thesis achieved its objectives. The ideas developed for the thesis can be used also in other day nurseries in Hämeenkyrö.

Key words: dimensioning, personal care, cleaning of day nurseries, indoor air

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	LASTEN PÄIVÄHOITO SUOMESSA.....	6
3	PÄIVÄKODIN SIIVOUS	7
	3.1 Lika	8
	3.2 Siivousvälineet ja - aineet päiväkodin siivouksessa	9
4	HYGIENIA PÄIVÄKODISSA	12
	4.1 Käsihygieniä	13
	4.2 Tutkimustietoa tehostetusta hygieniasta päiväkodeissa.....	14
5	SIIVOUKSEN MERKITYS SISÄILMAAN	16
6	SIIVOUSTYÖN MITOITUS JA SEN TARKOITUS	19
7	HÄMEENKYRÖN KUNTA.....	21
	7.1 Lasten päivähoito päiväkodeissa Hämeenkyrön kunnassa	22
	7.2 Pappilanmetsän päiväkotiki	22
8	SIIVOUSTYÖN KEHITTÄMINEN PAPPILANMETSÄN PÄIVÄKODISSA.....	23
	8.1 Mitoitusprosessi ja tulokset	23
	8.2 Siivous ja sisäilma	25
9	POHDINTA.....	27
	LÄHTEET.....	29
	LIITTEET.....	32
	Liite 1. Siivoustaajuudet.....	32
	Liite 2. Työohjeet Märkäeteinen	33
	Liite 3. Työohjeet WC-tilat	34
	Liite 4. Huoneiden työmäärät	35
	Liite 5. Pappilanmetsän päiväkodin pohjapiirros	36
	Liite 6. Kartoituslomake malli.....	37

1 JOHDANTO

Siivouustyö kehittyy kaiken aikaa. Vanhoja mitoituksia päivitetään, koska siivousmenetelmät ja -välineet ovat uudistuneet. Puhtausalalla hyvin olennainen asia on ammattitaitoinen työntekijä, joka arvostaa omaa työtään. Usein myös siivoustyö on asiakaspalvelua parhaimmillaan.

Päiväkodissa siivoajalla on suuri merkitys turvallisen ympäristön luojana, jos asiaa pohditaan hygieenisyyden kannalta. Siivoushenkilöstö osallistuu myös tarvittaessa lasten hoitotyöhön, ja siksi joustavuus ja kyky toimia pienten lasten kanssa ovat erittäin tärkeitä.

Hygienian merkitys päiväkodissa on huomattava. Lapset sairastavat enemmän päiväkodeissa kun kotona hoidettaessa tai perhepäivähoidossa. Suuret ryhmäkoot altistavat entistään lapsia erilaisille infektioille. Monessa tutkimuksessa on todettu hyvällä käsihygienialla olevan osuutta infektiomäärien pienentymiseen. Lapsi opastetaan hyvään käsihygieniaan ja oikeanlaiseen käsipesutekniikka jo hyvin pienestä pitäen. Myös kotona olisi hyvä opettaa lapsia jokapäiväiseen käsihygieniaan. Siksi haluankin tässä opinnäytetyössä kiinnittää huomiota käsipesun tärkeyteen ja sen oikeaan pesutekniikkaan.

Sisäilman laatu puhututtaa nykypäivänä enemmän kuin koskaan. Vanhat rakennukset ovat huonon ilman laadun vuoksi erilaisten tutkimuksen kohteena, muun muassa monet vanhat koulurakennukset, päiväkodit ja asuinhuoneistot. Tässä työssä on käsitelty teoriaosassa yleisesti siivouksen vaikutusta sisäilmaa. Siivouksella voidaan parantaa sisäilmaa, mutta myös huonontaa sitä. Siivouksella ei kuitenkaan voida korjata kaikkia haittatekijöitä, kuten esimerkiksi huonoa ilmastointia.

Tämän työn tavoitteena oli kehittää siivoustyötä Pappilanmetsän päiväkodissa tekemällä siivoustyön mitoitus uusilla siivousvälineillä sekä siivousmenetelmillä. Työ on työelämälähtöinen ja toimeksiantajana on ollut Hämeenkyrön kunnan siivouspäällikkö. Työn teoriaosuudessa käsitellään yleisesti päiväkodin siivousta, hygienian merkitystä lasten päivähoitossa sekä siivouksen vaikutusta sisäilman laatuun. Mitoitus luvussa käydään perusasioita lyhyesti läpi. Lopuksi kerrotaan siivouskohteen mitoitus tulokset ja kehittämisasiat.

2 LASTEN PÄIVÄHOITO SUOMESSA

Lasten päivähoito kuuluu osaksi yhteiskunnan lapsiperheille tarjoamaa sosiaalipalvelujärjestelmää. Kaikilla alle kouluikäisille lapsille on vanhempainvapaan jälkeen oikeus päivähoitoon, jonka järjestää kunta/kaupunki. Lapsen oikeus päivähoitoon merkitsee perheille oikeutta saada lapsille hoitopaikka sekä sen lisäksi se takaa oikeuden varhaiskasvatukseen, jota annetaan päivähoitossa. (Lasten päivähoito ja esiopetus. 2012; Laki lasten päivähoitosta 1973.)

Päivähoidon tarkoituksena on luoda lapselle turvallinen ja kehitystä tukeva ympäristö sekä tukea lasten vanhempia heidän kasvatustehtävissä. Lasten päivähoito pyritään järjestämään niin, että se tarjoaa lapsen hoidolle ja kasvatukselle sopivan hoitopaikan. Lisäksi hoito on pyrittävä järjestämään sinä vuorokauden aikana kun sitä tarvitaan. (Laki lasten päivähoitosta 1973.)

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa lasten päivähoiton kehittämisestä, laadusta ja lainsäädännöstä, mutta lastenhoidon järjestäminen ja yksityisen päivähoiton valvominen on kuntien vastuulla. Suomalaisessa päivähoitossa yhdistyvät hoito, kasvatusta sekä opetus. Lapsen kulttuuri ja kieli on otettava huomioon päivähoitossa. Suomen-, ruotsin- ja saamenkielisille päivähoito järjestetään heidän äidinkielellään. Muun kielisten lasten kulttuuria ja äidinkieltä tuetaan yhteistyöllä kyseisten kulttuuri edustajien kanssa. (Päivähoito on hoitoa, kasvatusta ja opetusta. 2012.)

Vuonna 2010 suomessa oli 223000 lasta päivähoitossa. Päivähoitossa olevista lapsista 92 % oli kunnallisessa päivähoitossa. Yksityisellä päivähoitossa olevien lapsien luku oli 8 %. Enemmistö eli noin 73 % päivähoitossa olevista lapsista hoidettiin kuntien järjestämissä päiväkodeissa. Perhepäivähoidon osuus on laskenut hiljalleen viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kunnallisten perhepäivähoitajien osuus vuonna 2010 oli 20 %. (Tartuntojen torjuntaan parhaiten rokotuksilla ja hyvällä hygienialla. 2012.)

3 PÄIVÄKODIN SIIVOUS

Päiväkodit ovat kodinomaisia tiloja, joissa siivouksella on suuri merkitys. Siivous luo viihtyisän, terveellisen sekä turvallisen työympäristön niin lapsille kuin henkilökunnalle. Hygienian merkitys on korostunut viime vuosina entisestään ja siksi erityistä huomiota siivouksessa kiinnitetään hyviin hygieenisiin työtapoihin, joilla pyritään vähentämään muun muassa infektiotartuntoja. Siksi hyvät hygieeniset työtavat ovat perusta päiväkodin arjen toiminnalle. Hyvä puhtaustaso toteutetaan päiväkodissa koko henkilökunnan yhteistyöllä. Siivoustyö ajoitetaan päiväkodin muun toiminnan ja päivärytmin mukaan. Siivoojan oma reagointikyky ohjaa tekemään siivoustyötä tiloissa, jotka ovat kulloinkin vapaita. Siivoustyössä on tärkeää arvioida töiden tärkeysjärjestys. (Kujala 2001, 3.1).

Siivous tukee aputoimintona päiväkodin kokonaisuutta (lasten kasvua, kehitystä sekä hyvinvoinnin turvaamista) ja siksi siivoojalta vaaditaan joustavuutta, vuorovaikutustaitoja sekä yhteistyökykyä näiden toimintojen yhteensovittamisessa. (Kujala 2001, 1,2; Lausjärvi 1998, 12). Päiväkodissa siivoojalla on myös merkittävä rooli lasten kasvatus-tehtävissä (Reunanen 2010, 250).

Päiväkodissa pintojen puhtaus on tärkeää. Päiväkodin siivouksessa pyritään noudattamaan aseptisiä työtapoja. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että siivouksessa edetään puhtaammasta likaiseen ja ylhäältä alas. Työtavat ovat myös likaa poistavia, ei likaa levittäviä. (Kivikallio 2002, 26; Kujala 2001, 3,2.) Siivousmenetelmät valitaan lian laadun, määrän ja sen poistamistarpeen mukaan (Kääriäinen & Kivikallio 2010). Päiväkodissa ylläpitosiivouksessa käytetään kuivia, nihkeitä sekä kosteita siivousmenetelmiä. Ammattitaidon ja kokemuksen avulla löydetään sopivimmat siivousmenetelmät jokaiseen tilanteeseen. Kuivat ja nihkeät siivousmenetelmät ovat työergonomian kannalta parempia kuin kosteat ja märät menetelmät. (Kujala 2001, 3,1.) Myös veden minimoimisella vältetään kosteuden aiheuttamia hankaluuksia (Kakko & Aulanko 2003, 18). Siivousmenetelmät päiväkodissa ovat yleensä käsityömenetelmiä, koska siivouskoneiden käyttö on hankalaa pienissä ja runsaasti kalustetuissa tiloissa (Kujala 2001, 3,1).

Vedetön siivous keventää ja nopeuttaa siivoustyötä, ja siksi siivous on mahdollista toteuttaa vähäisellä vesimäärällä. Vedetön siivous merkitsee sitä, että varataan riittävä

määrä valmiiksi kostutettuja siivouspyyhkeitä tai moppeja siivoukshetken varten, jolloin vältytään veden kuljettamiselta eikä pinnoille tule tarpeettomasti kosteutta. (Kakko & Aulanko 2003, 18). Mikrokuitutuotteet irrottavat tehokkaasti likaa ilman puhdistusainetta sekä sitovat itseensä tehokkaasti pölyä. Useiden tutkimusten mukaan mikro-kuituiset siivouspyyhkeet poistavat keskimäärin mikrobilikaa enemmän kuin perinteiset puuvillaiset siivouspyyhkeet (Toiviainen-Laine, Kuisma, Määttä & Kymäläinen 2012, 10). Yhdistämällä mikrokuitutuotteet ja vedettömän siivouksen, siivouksesta saadaan hygieenisempi. Samalla siivouksessa säästetään vettä ja puhdistusaineita. Lisäksi mikro-kuitusiivous vähentää puhdistusaineesta johtuvia saostumia ja lian pinttymistä. (Puh-taanapito 2012.)

Riittävä ylläpitosiivous ja asianmukaiset hoitomenetelmät vähentävät peruspesujen tarvetta. Peruspesujen tarve riippuu myös päiväkodin toiminnasta, sijainnista ja likaantu-vuudesta, pintamateriaaleista ja niiden kulumisesta. (Kujala 2001, 3,4.)

Turvallisuus täytyy ottaa myös huomioon pienten lasten kanssa työskennellessä. Lapset ovat innokkaita tutkimaan ja kokeilemaan kaikkea uutta. Pienet lapset myös laittavat helposti tavaroita suuhunsa. Siksi henkilökunnan täytyy olla erittäin valveutuneita. Siivousvaunuja ei saa koskaan jättää ilman valvontaa, ja parasta olisi jos siivousvaunuissa olisi lukolliset laatikot, joissa voi säilyttää siivousaineita. Siivousaineet säilytetään lukollisissa kaapeissa ja siivoushuoneiden ovissa tulisi olla lukot. Jos siivouskoneita käytetään lasten ollessa sisällä, on huolehdittava liitäntäjohdon irrottamisesta heti kun työ keskeytyy tai lopetetaan. (Kujala 2001, 3,9.)

3.1 Lika

Siivoussanastossa lika määritellään pintojen käyttöarvoa alentavaksi epäpuhtaudeksi (SFS 5967). Lika on haittatekijä, joka voi vaarantaa tilojen käyttäjien turvallisuuden tai terveyden, siksi onkin tärkeää poistaa lika mahdollisimman pian ja tarvittaessa useasti päivässä. Suurin osa liasta kulkeutuu sisätiloihin jaloissa ja ilmavirtojen mukana. Tiloissa tapahtuva työskentely ja toiminen aiheuttaa myös tilojen sekä pintojen likaantumisen. (Kääriäinen & Kivikallio 2010.)

Päiväkodissa lika muodostuu monesta tekijästä. Lasten jalkineissa kulkeutuu useaan kertaan päivässä kuivaa ja kosteaa likaa ulkoa. Sisätiloissa oleva lika on toiminnasta aiheutuvaa kuivaa sekä kosteaa irtolikaa ja tahroja. (Kujala 2001, 3.1; Valtiala 2002, 3.) Ulko-oven eteen on hyvä asentaa ritilä tai ruohomatto, johon osa liasta jää (kuva 1). Irtolian leviämistä eteisestä muihin tiloihin estetään tuulikaappimatoilla, vaihtomatoilla, sisäkengillä, opastamalla vierailijoita käyttämään kengänsuojia sekä poistamalla irtolika tarvittaessa lakaisemalla tai imuroimalla (Kujala 2001, 3.1)

KUVA 1. Pappilanmetsän sisäänkäynti. (Kuva: Sari Corell)

3.2 Siivousvälineet ja -aineet päiväkodin siivouksessa

Oikein valituilla siivousmenetelmillä sekä – välineillä voidaan keventää ja parantaa siivoustulosta. Hyvä siivousväline on käyttöominaisuudeltaan monipuolinen ja helposti puhdistettava. Puhdas ja hyvä lopputulos edellyttää puhtaita siivousvälineitä. Päiväkodissa siivousvälinehankinnat pohjautuvat siivousmenetelmiin, puhdistettaviin tiloihin, pintamateriaaleihin sekä tilojen likaantumiseen. Välineiden huoltomahdollisuudella on myös merkitystä välinehankintoja tehdessä. (Inkeroinen 2010, 125; Kujala 2001, 3.5.) Siivousvälineiden tulisi olla säädettäviä, nivellettyjä ja ergonomisia, jolloin työn fyysinen kuormittavuus vähentyisi. Ergonomiset siivousvälineet ovat edellytys hyvään työskentelyyn, koska päiväkodissa kalusteet ovat mitoitettu pienille lapsille. (Kujala 2001, 3,10.)

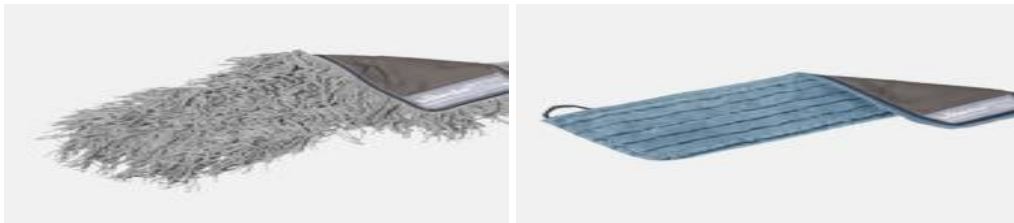
Siivouspyyhkeitä on monenlaisia, muun muassa mikrokuitupyhkeitä, yleispyyhkeitä ja sienipyhkeitä. Ne jaotellaan siivouskohteiden mukaan lattia-, kaluste- ja ikkunapyhkeisiin. Siivouspyyhkeiden värikoodaus (kuva 2) helpottaa pyyhkeiden valintaa

siivouskohteen hygieniatason mukaan. Mikrokuituiset siivouspyyhkeet ovat monikäyttöisiä, hyviä lian irrottajia ilman puhdistusaineita, keventävät työntekoa sekä ovat pölyämättömiä. (Inkeroinen 2010, 125–127.)

KUVA 2. Siivouspyyhkeiden värikoodaus. (Pysty-, taso- ja kalustepinnat. 2012)

Mopit valmistetaan yleensä eri kuitujen sekoitteena. Kuitumateriaaleina voidaan käyttää mikrokuitua, viskoosia, puuvillaa ja synteettisiä kuituja. Moppeja voidaan käyttää mihin tahansa siivousmenetelmään, mutta mitä kuivemmaksi moppi jätetään, sen kevyempää työskentely on. Mikrokuitumopit (kuva 3) sitovat hyvin pölyä itseensä ja helpottavat siivousta.

KUVA 3. Mikrokuitumopit (Lattioiden puhdistus. 2012)

Mikrokuituiset pyyhkeet ja mopit sopivat parhaiten päiväkodin siivoukseen, koska ohuen ohuet mikro kuidut nappaavat pinnalta pienetkin pölyhiukkaset. Hyvä tulos saadaan aikaiseksi, kun likaantuneet pyyhkeet ja mopit vaihdetaan riittävän useasti puhtaisiin pyyhkeisiin (Pesonen-Leinonen 2012, 8.) Mikrokuituiset tuotteet vaativat koneellisen pesun aina käytön jälkeen (Aulanko & Kakko 2003, 15). Ne voidaan pestä 90–95 °C lämpötilassa, mutta usein niille riittää tavanomainen 60 °C lämpötila (Inkeroinen 2010, 128). Kuivaus tulisi tapahtua ilmastossa paikassa, ellei ole mahdollista käyttää pyykin-kuivauskonetta. (Kakko & Aulanko 2003, 15). Mikrokuituisiin pyyhkeisiin ei saa käyttää huuhtelu ja valkaisuainetta, ettei rakenne tukkeudu. Mikrokuituiset pestään myös erillään muusta siivouspyykistä. (Inkeroinen 2010, 128; Valtiala 2002, 15.) Siivousvälineet huolletaan jokaisen siivouskerran jälkeen huolellisesti. Likaiset työvälineet levittävät hiukkasia. Välineet puhdistetaan miedolla pesuaineliuoksella sekä harjalla. Varsiosat

pyyhitään ja säilytetään välinetelineessä. Jos siivouskoneita käytetään ylläpitosiivouksessa, myös ne on puhdistettava huolellisesti. (Kakko & Aulanko 2003, 15.)

Päiväkodin siivouksessa puhdistusainevalikoimaksi riittää suppea valikoima. Ylläpitosiivousaineeksi soveltuu hajusteeton, neutraali tai heikosti emäksinen puhdistusaine. Nämä aineet sopivat niin tasopintojen kuin lattian siivoukseen. Samaa puhdistusainetta voidaan käyttää myös wc-tilojen siivoukseen. Desinfioivaa klooripitoista puhdistusainetta käytetään eritetahroihin ja happamalla puhdistusaineella poistetaan saostumat. Säännöllinen lattioiden hoito hoitoaineella tai lattiavahalla helpottaa lattioiden ylläpitosiivousta sekä kohentaa lattiapinnan ulkonäköä. Siivousaineiden oikea annostus säästää ympäristöä, kustannuksia ja on siivoojalle turvallista. (Kujala 2001, 3,7.)

4 HYGIENIA PÄIVÄKODISSA

Päiväkodissa hygienialla on suuri merkitys koko päiväkodin toiminnan kannalta. Päiväkotilapset sairastavat noin kaksi kertaa enemmän päiväkodissa kuin kotona tai perhepäivähoidossa. (Kujala 2001, 2.1.) Päiväkodissa tärkein yksittäinen syy sairastavuuteen on päivähoitoryhmän koko. Myös päiväkodin koko, perheiden lukumäärä, joista lapsia tulee päiväkotiin sekä ruoan jakeluun osallistuvien henkilöiden lukumäärä lisäävät infektioiden herkkyyttä. (Infektioriskin vähentäminen päivähoidossa. 2005, 22.) Yleisimpiä lasten sairauspoisolujen syitä ovat nuhakuume, välikorvantulehdukset sekä ripuli. Tarttuvien tautien aiheuttajia ovat mikrobit, kuten bakteerit ja virukset, sekä loiset, kuten kihomadot, päätäit ja syyhy punkit. Tartunnat leviävät kosketus- ja pisaratartuntana, mutta myös ilmatartuntana sekä vaatteiden välityksellä (kihomadot, täit). Kosketustartunta on yleisin tartuntatietie, joten hyvä käsihygienia ehkäisee tartuntoja tehokkaasti. (Kujala 2001, 2,1.)

Huonetiloissa oleville pinnoille kertyy päivän aikana paljon likaa ja sen mukana normaaleja mikrobeja sekä taudin aiheuttajia. Lika toimii mikrobien kasvualustana ja ravintona, ja juuri siksi siivoukseen ja tiettyjen kohteiden tehokkaaseen, päivittäiseen puhdistamiseen tulee kiinnittää erityisen suurta huomiota. Tilan puhdistamistarpeen arvioinnissa huomioidaan kohteen likaisuus ja käytön tiheys sekä tiloissa toimivien lasten ikä. Mitä nuorempia lapsia ryhmässä on, sen herkemmin taudit tarttuvat heihin, aiheuttavat sairastumista ja lisäävät antibiootin käyttöä. (Infektioriskin vähentäminen päivähoidossa. 2005, 22.)

Päivittäiseen puhdistamiseen kuuluu wc-tilojen kosteat pinnat ja kosketuspinnat, kuten käsienpesualtaat, hanat, saippua-annostelijat, ovenkahvat ja – lukot, wc-istuimen reunat ja wc-altaan vetonappi. Samalla tavalla puhdistetaan myös muut kosketuspinnat, kuten hyllyt ja tasot, erityisesti matalalla olevat kosketuspinnat, joihin vaippaikäiset lapset pääsevät koskemaan. Päivittäiseen puhdistukseen kuuluvat myös eteistilat, ruokailupöydät tuoleineen sekä kaikissa tiloissa ovenkahvat ja lattiapinnat. Erityisesti sellaiset lelut ja tavarat, joita lapset laittavat suuhunsa, tulee puhdistaa mahdollisimman usein. (Infektioriskin vähentäminen päivähoidossa. 2005, 22–23.)

Viikoittain päiväkodissa vaihdetaan lasten tyynyliinat ja lakanat kahden viikon välein. Lapsilla tulisi olla henkilökohtaiset vuodevaatteet, mikäli näin ei ole, tulee lakanat vaihtaa päivittäin. Jos käytössä on tekstiilipyyhkeitä, myös ne tulee vaihtaa päivittäin. Tekstiilit tulee pestä vähintään 60° lämpötilassa. (Infektioriskin vähentäminen päivähoitossa. 2005, 23.)

Kun päiväkotiin hankitaan leluja, niin huomiota tulisi kiinnittää niiden turvallisuuteen sekä vesipesun sietoon. Lelut, joita pienet lapset laittavat suuhunsa, tulee pestä mahdollisimman usein, jopa päivittäin, miedolla puhdistusaineella. Kovat lelut tulee puhdistaa viikoittain. Lelut, jotka eivät kestä vesipesua, voidaan kierrättää siten, että ne laitetaan esimerkiksi viikoksi sivuun, jotta ne kuivuisivat hyvin. Tämä toimenpide siksi, että lelujen hyvä kuivuminen vähentää niissä mahdollisesti olevia virusten määriä. Lasten kotoa tuodut lelut olisi hyvä puhdistaa ennen päiväkotiin tuomista ja pois viennin jälkeen. Lasten omien lelujen puhtaus on kodin vastuulla. (Infektioriskin vähentäminen päivähoitossa. 2005, 23.)

Päiväkodissa ylläpitosiivouksessa käytetään neutraalia tai heikosti emäksistä puhdistusainetta. Samaa puhdistusainetta voidaan käyttää myös wc-tilojen puhdistukseen. Erikoispuhdistusaineita ei juurikaan tarvita päiväkodin siivouksessa. Eritetahrojen, kuten virtsa, veri, uloste ja oksennus, puhdistukseen käytetään desinfioivaa puhdistusainetta. (Kujala 2001, 3,7.)

Päiväkodissa tulee joskus tilanteita, jolloin päivittäistä siivousohjelmaa ei ehditä toteuttaa. Silloin huomioidaan ne kriittiset kohteet, jotka ovat hygienian kannalta tärkeitä, kuten wc-tilat, ryhmähuoneet, eteiset sekä lepotilat. Siivoamatta jääneet tilat/pinnat puhdistetaan heti seuraavana päivänä. (Kujala 2001, 3,12.)

4.1 Käsihygienia

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tekemän stopflunssa-käsihygieniatutkimuksen mukaan tehostetulla käsihygienialla voidaan vähentää infektioitautien tarttumista sekä leviämistä. Käsien huolellinen ja usein toistuva pesu vedellä ja saippualla vähensi infektioita liki 20 prosenttia. Useissa projekteissa sekä tutkimuksissa on havaittu, että hygieniaoheiden noudattaminen vähentää kaikkien infektioiden määrää sekä lasten saira-

uksista johtuvia poissaoloja. (Tartuntojen torjuntaan parhaiten rokotuksilla ja hyvällä hygienialla. 2012.)

Päiväkodissa lasten opastus hyvään hygieniaan ja käsien pesu on osa päiväkodin kasvatustyötä. Vastuu lasten käsihygienian toteutumisella on päiväkodin aikuisilla. Lapset opastetaan pesemään kädet päiväkotiin tullessa sekä lähtiessä kotiin, ennen ruokailua, nenän niistämisen jälkeen, WC:ssä käynnin jälkeen, ulkoilun jälkeen, aina kun kädet ovat likaiset sekä kotiin saavuttua. Käsien pesu on myös silloin tärkeää, kun lapsi on leikkinyt sairaan lapsen kanssa. (Hygieniapaas päiväkodille 2011.)

Hyvä käsihygieniaperustuu käsien huolelliseen pesuun, kuivaamiseen sekä käsihuuhteen käyttöön. Käsihuuhteella voidaan korvata käsien pesu, jos käsissä ei ole näkyvää likaa. (Kujala 2001, 2,1.) Alla olevassa kuvassa (kuva 4) kuvataan käsienpesun oikeaa pesutekniikkaa.

KUVA 4. Käsien pesuohje (Muista pestä kädet 2011)

4.2 Tutkimustietoa tehostetusta hygieniasta päiväkodeissa

Tehostetun hygienian vaikutusta päiväkotikäisiin lapsiin on tutkittu useaan otteeseen. Helsingissä, Vantaalla ja Oulussa tehdyissä selvityksissä on todettu, että tehostamalla päiväkotien hygieniaa voidaan vähentää päiväkotilasten infektioita. (Infektoriskin vähentäminen päivähoidossa. 2005, 16; Pönkkä, Poussa, Laosmaa 2001, 5.)

Oululaisessa tutkimuksessa kymmenen päiväkotia osallistui tutkimukseen, jossa lasten vanhemmat olivat mukana. He osallistuivat muun muassa oirepäiväkirjan pitoon. Tutkimuspäiväkodeissa tehostettiin käsihygieniaan pesemällä kädet huolellisesti sekä käytettiin käsihuuhteita, vaihdettiin kangaspyyhkeet kertakäyttöisiin, tehostettiin päiväkodin siivousta ja lelujen pesua sekä niiden kierrättämistä. Lisäksi hampaiden pesu lopetettiin päiväkodeissa ja ruoan jakeluun osallistui yksi aikuinen. Vaipanvaihto tapahtui siihen tarkoitettuun tilaan, jossa puhdistusta tehostettiin. (Infektioriskin vähentäminen päivähoitossa. Sosiaali- ja terveysministeriö 2005, 16.) Tutkimuksessa kävi ilmi, että infektio-oireet vähentyivät 16 %:lla alle 3-vuotiailla sekä 14 %:lla vanhemmilla lapsilla. myös vanhempien poissaolot vähentyivät 24 %:lla. Välikorvantulehdukset vähenivät 27 %:lla ja mikrobilääkkeiden käyttö jopa 24 %:lla. Merkittävä mikrobilääkkeiden lasku vähentää helposti syntyvien ja tarttuvien resistenttien bakteerien leviämistä. Tutkimuksesta ilmenee, että henkilökunnan infektiot vähentyivät huomattavasti. (Infektioriskin vähentäminen päivähoitossa. 2005, 16–17.)

5 SIIVOUKSEN MERKITYS SISÄILMAAN

Sisäilman laadulla on suuri merkitys tiloissa työskenteleville henkilöille. Siivouksen tavoitteena on ylläpitää tiloissa sellaista hygieenistä tasoa, että niissä työskentely on turvallista. Huono sisäilma voi aiheuttaa hengitysteiden, silmien ja ihon ärsytystä. Huono sisäilman laatu terveyshaittojen lisäksi vähentää työtehoa ja viihtyisyyttä. (Kakko & Aulanko 2003, 6; Kujala 2001, 3,2.) Huonon sisäilman tunnusmerkkejä ovat tunkkaisuus tai poikkeava haju tiloissa, pölyisyys, veto, lämpötilojen vaihtelut sekä kuiva ilma eli ilman kosteus. (Kujala 2001, 3,2.) Huonepölyn lähteitä ovat tekstiilikuidut, siitepöly, itiöt, bakteerit, eläimet ja ihmiset. Huonepöly sisältää allergisia epäpuhtauksia, jotka aiheuttavat varsinkin lapsille oireita. (Kivikallio 2010,46.)

Sisäilman epäpuhtaudet voivat olla hiukkasmaisia tai kaasumaisia. Ilmassa leijuu hiukkasia, jotka ovat joko kiinteitä tai nestemäisiä. Ihmiselle haitallisempia ovat hiukkaset, jotka ovat läpimitaltaan alle 10 µm, koska ne leijuvat pitkään ilmassa ja kulkeutuvat syvälle keuhkoihin ja edelleen muualle elimistöön. Pöly sitoo itseensä tehokkaasti vettä ja kuivattaa siten muun muuassa nenän limakalvoja. (Kakko & Aulanko 2003, 7-8.)

Siivouksella voidaan parantaa sisäilman laatua, mutta myös heikentää sitä. Siivouksen tapahtuessa asianmukaisesti, vähennetään merkittävästi pinnoilta nousevaa pölyn määrää. Ilman hiukkaspitoisuutta voidaan myös vähentää ennalta, kun estetään lian kulkeutumista sisätiloihin. Ulko-ovelle voidaan asentaa ritilä, johon pyyhkäistään jalkineet sekä riittävän suurilla matoilla eteistiloissa. (Kakko & Aulanko 2003, 6.)

Siivous oikein toteutettuna vähentää hiukkasten määrää pinnoilta ja sisäilmasta. Yläpölyjen poistoon on kiinnitettävä myös huomiota, kerran vuodessa tapahtuva yläpölyjen poisto ei riitä. Myös tilojen siivottavuuden kohentaminen helpottaa siivousta ja parantaa sisäilmaa. Toisin sanottuna tiloissa olevia avohyllyjä pitäisi vähentää ja muuttaa kaapilliseksi säilytystilaksi. (Korhonen 2011, 172–192.)

Säännöllisesti tapahtuva siivous on lähtökohta sisäilman parantamiseksi. Siivouksella poistetaan pinnoilta kertynyt pöly, reunoja ja nurkkia myöten, joka alentaa ilman hiukkaspitoisuutta (Pesonen-Leinonen 2012, 8). Koska huonepöly on kuivaa irtolikaa, siivousmenetelmiksi soveltuvat kuivat ja nihkeät työmenetelmät. Siivouksessa käytetään

rauhallisia ja tasaisia työliikkeitä sekä tehokkaasti pölyä sitovia välineitä. (Kivikallio 2010, 46.) Jos kosteutta jää pinnoille, se sisältää aina puhdistusaineesta peräisin olevia kemikaaleja ja likahiukkasia. Pinnan kuivuttua puhdistusainejäämät ja hiukkaset jäävät pinnalle, josta ne voivat siirtyä käsikosketuksin iholle, silmiin ja takaisin ilmaan. (Pesonen-Leinonen 2012, 8.)

Päiväkodeissa käytetään pölynimureita melko usein siivouksen apuna. Pölynimuri voi valitettavasti toimia myös epäpuhtauslähteenä. On tärkeää valita oikeanlainen suulake imutehon aikaan saamiseksi sekä tarkistaa, että poistosuodatin on kunnossa. (Pesonen-Leinonen 2012, 9.) Eri tutkimuksissa on todettu, miten pölynimuri vaikuttaa ilmaan joutuvien hiukkasten sekä bakteerien määrään. Pölyimureiden pusseilla ja suodattimella ei ollut vaikutusta siihen vaan kokonaisuuteen vaikutti käytetty pölynimuri. Parhaasta suodattimesta ei ole välttämättä mitään hyötyä, jos poistoilma pääsee kulkemaan suodattimen ohi. (Pesonen-Leinonen 2012, 9.) Koska imurointi ei kuitenkaan poista kaikkia pölyhiukkasia, on siivousmenetelmien valinnalla ja työjärjestyksellä tärkeä merkitys (Korhonen 2011, 172–192).

Sisäilmaan voidaan vaikuttaa myös sisustusmateriaaleilla ja tekstiileillä. Päiväkodeissa ikkunaverhot voidaan korvata rullaverhoilla tai sälekaihtimilla, suuria ja nukkapintaisia mattoja sekä ylimääräisiä sisustustekstiilejä vältetään. Myös huonekasvit keräävät pölyä ja voivat allergisoida. Päiväkodeissa on syytä myös kiinnittää huomiota pölyä kerääviin leluihin, kuten teddykankaisiin pehmoleluihin. Hygienenisyyden kannalta pestävät lelut olisivat parhaita. (Kujala 2001, 3,3.)

Kalusteisiin kiinnitetään huomiota niin, että avohyllyt korvataan kaapeilla tai kannellisilla lelulaatikoilla. Kätkettyjen pölyjen piilopaikkoja ovat myös ylätasot, kirjahyllyt, valaisimet ja ilmastointiputkien päälliset, patterien taustat sekä tekstiilipintaiset huonekalut. On tärkeää poistaa pöly myös näistä paikoista säännöllisesti. (Kujala 2001, 3,3.) Säännöllisellä tekstiilien imuroinnilla vähennetään pölyn kerääntymistä ja sen leviämistä uudelleen huoneilmaan (Kakko & Aulanko 2003, 21).

Suomen päiväkotien sisäilmaston tasoa kartoitettiin ”Päiväkotien sisäilmatutkimus”-hankkeella. Tavoitteena oli saada perustietoa lämmitys- ja ilmanvaihtojärjestelmien toiminnasta, koetuista sisäilmaongelmista, mahdollisista kosteusvaurioista sekä sisäilmaston tasosta tällä hetkellä. Konkreettisia mittaustestejä tehtiin viidellä paikkakunnalla

ja 25 päiväkodissa. Tutkimuksen yhteenvedona ja johtopäätöksenä voidaan todeta, että päiväkotien sisäympäristössä ja ilmanvaihdossa on edelleen parannettavaa. Ilmanvaihdon riittämättömyys korostui lepohuoneessa lasten päiväunien aikaan. Kaikissa päiväkodeissa tulisi aina huolehtia siitä, että ryhmäkoot pysyisivät suunnitellussa koossa. Jos ryhmäkoot kasvavat yli suunnitellun, pitäisi myös ilmanvaihtoa tehostaa. Lattioiden kylmyyttä pidetään suurena ongelmana päiväkodeissa, ja leikkihuoneiden varustaminen lattialämmityksillä tulisi olla käytäntö uusia päiväkoteja rakentaessa. Kaikissa päiväkodeissa tulisi kiinnittää huomiota ulko-ovien, tuulikaappien sekä ikkunatuuletuksen käyttöön ongelmien vähentämiseksi. Tutkimuksessa esille nousi myös henkilökunnalle suunnattavan opastuksen päivittäminen ja tehostaminen. (Pulliainen 2012, 45–48.)

Sisäilman laatuun voivat kaikki vaikuttaa muun muassa seuraavin keinoin, siivoamalla säännöllisesti, käyttämällä pölyämättömiä sisustustekstiilejä, välttämällä allergisoivia huonekasveja sekä huonelämmön säätämällä noin 20–22 °C:een. Nämä toimenpiteet parantavat sisäilmaa. Tärkeää on huolehtia myös riittävästä ilmanvaihdosta. Hyvä sisäilma on kaikkien etuoikeus.

6 SIIVOUSTYÖN MITOITUS JA SEN TARKOITUS

Siivoustyötä on kehitetty jo 1960-luvulta lähtien, lähtökohtana on ollut kustannussäästöjen aikaansaaminen. Siivoustyössä suurimmat kustannukset muodostuvat työvoimakustannuksista. Siivoustyön kehittämisen yhtenä pyrkimyksenä on ollut siivoojan työn sisällön monipuolistaminen sekä siivoojien omaa työtään koskevan päätäntävällän lisääminen ja ylläpitäminen. (Reunanen 1997,2.)

Puhtausalan sanastossa siivoustyön mitoitus kuvataan seuraavanlaisesti.

”Siivoustyön mitoituksessa suunnitellaan siivottavan kohteen siivousohjelma ja lasketaan siivoukseen tarvittava työaika. Mitoitus edellyttää mitoitettavan kohteeseen tutustumista. Kartoituksessa selvitetään muun muassa kohteen pintamateriaalit, käyttö-, kalustus ja likaisuusasteet, joiden perusteella valitaan siivousmenetelmät ja – taajuudet.” (SFS 5967 Puhtausalan sanasto 2010, 4.)

Mitoitusta tehdessä pohditaan tarkoin siivousmenetelmien, -välineiden, -koneiden ja -aineiden soveltuvuutta ja tehokkuutta mitoitettavan tilan siivoukseen. Mitoituksen menettelytapa on saada siivousohjelma vastaaman tilan tarpeita sekä käyttöastetta. (Yltiö 2010, 231.)

Siivoustyön mitoitus pohjautuu valtiovarainministeriön laatimiin menetelmä- ja aikastandardeihin, jotka koostuvat työsuorituksen avulla saadusta aikastandardista. Aikastandardit ilmoittavat työn tekemiseen menevän ajan neliötä, kappaleita tai juoksumetriä kohden. (Yltiö 2010, 232.) Aikastandardeissa muuttujina ovat kalusteet (niukasti kalusteita alle 10 %, jonkin verran kalusteita 10–20% sekä runsaasti kalusteita 20–50 % tilan pinta-alasta) sekä likaisuusasteet, joita on kolme, vähän roskia ja irtolikaa, runsaasti roskia ja irtolikaa sekä erittäin runsaasti roskia ja irtolikaa (Lausjärvi 2003, 7; Yltiö 2010, 233). Aikastandardit sisältävät elpymisajan, jonka suuruus vaihtelee aikastandardissa 13–27 % välillä. Aikastandardit eivät sisällä apuaikaa eli päiväväkiötä eivätkä työn suoritusta edeltäviä valmistelutöitä, joten ne on lisättävä tilakohtaisesti. (Yltiö 2010, 233.) Mitoitukseen on sisällytettävä ne kaikki työt, jotka säännöllisesti toistuvat päivittäin, kuten siivoustekstiilien huoltoajat. On kuitenkin huomioitava, ettei apuaika

saisi nousta liian korkeaksi. Siksi apuaika tulisi aina esittää mitoitustiedoissa erikseen, jotta osataan suhteuttaa oikein lisääikää vaativat tehtävät. (Paasikoski 2011, 34.)

Siivousaikojen laskeminen tapahtuu kertolaskulla, mitoitettavan tilan olosuhteet huomioiden valittu aikastandardi kerrotaan mitoitettavan tilan neliömäärällä tai kappalemäärällä. Menetelmä- ja aikastandardeilla mitoitettaessa lasketaan tilan siivousaika kuukaudessa, jolloin huomioidaan myös harvemmin tehtävät siivoustyöt. Kuukaudessa on 20 työpäivää, ja päivittäin tehtävän työn laajuus on 20, joka toinen päivä tehtävän työn taajuus on 10 ja kerran viikossa tapahtuvan työn laajuus on 4 ja niin edelleen. Kun halutaan laskea päivittäin tilan puhtaanapitoon varattava aika, jaetaan yksittäisten menetelmien yhteenlaskettu summa 20:llä. (Yltiö 2010, 234.)

Mitoitettavista tiloista kartoitetaan kaikki puhdistettavien pintojen neliömäärät, likaisuusaste, kalustusaste, kalusteiden pinta-alat, juoksumetrit tai kappalemäärät. Lisäksi tiloista kartoitetaan pintamateriaalit sekä ikkunoiden pinta-alat. Menetelmä- ja aikastandardeilla mitoitettaessa lasketaan tilan siivousaika kuukaudessa, jolloin huomioidaan myös harvemmin tehtävät siivoustyöt. (Yltiö 2010, 234–238.)

Mitoituksen tarkoituksena ei ole ainoastaan siivousajan määrittely, vaan uusimman siivousteknologian mukaisen siivoustyön toteuttaminen mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti (Yltiö 2010, 238). Mitoituksen tuloksia voidaan hyödyntää myös perehdytyksessä sekä oman työn suunnittelussa (Välimäki 2010, 29.)

7 HÄMEENKYRÖN KUNTA

Hämeenkyrön kunta sijaitsee Pirkanmaalla, puolen tunnin ajomatkan päässä Tampereelta, valtatie 3:n varrella. Naapurikuntia ovat Ikaalinen, Nokia, Sastamala ja Ylöjärvi, joiden kanssa Hämeenkyrön kunta tekee tiivistä yhteistyötä. Hämeenkyrössä asuu noin 10 600 asukasta. Hämeenkyrön vaakunassa komeilee juomasarvi, jonka on suunnitellut Gustaf Von Numers, vaakuna on vahvistettu vuonna 1954 (kuva 5). (Hämeenkyrön kunta 2012.)

KUVA 5. Hämeenkyrön vaakuna (Hämeenkyrön kunta 2012)

Hämeenkyrölle on tunnusomaista arvokkaat kansallismaisemat upeineen vesistöineen (kuva 6). Tämä kansallismaisema on innoittanut Nobel-kirjailijamme Frans Emil Sillanpäättä ihmiselon kuvaamiseen erittäin arvostetulla tavalla. Hämeenkyrössä kulttuurympäristö on hyvin merkittävä, paikallisessa ympäristössä syntyvät tarinat elävät aktiivisesti paikallisissa teatteri-, musiikki- ja kuvataidetuotannossa. Merkittävänä nähtävyytenä ovat myös tehdasmiljöön koskinäytökset sekä kotiseutu museo. (Hämeenkyrön kunta 2012.)

KUVA 6. Hämeenkyrön kansallismaisemat (Kuva: Hämeenkyrön kunta 2012)

7.1 Lasten päivähoidon päiväkodeissa Hämeenkyrön kunnassa

Hämeenkyrön sivistyspalvelut tarjoavat monipuolisia varhaiskasvatuksen palveluita. Hämeenkyrössä toimii 10 päiväkotia, joista yksi on vuoropäiväkoti. Lisäksi ryhmäperhepäiväkoteja on yksi. Yksiköissä tarjotaan hoitoa 1-6 vuotiaille lapsille. (Hämeenkyrön kunta 2012)

7.2 Pappilanmetsän päiväkotia

Pappilanmetsän päiväkotia (kuva 7) sijaitsee ihan Hämeenkyrön keskustan tuntumassa. Pappilanmetsän päiväkotia on Vihreän lipun päiväkotia ja sen tavoitteena on, että ympäristöasioista tulee luonteva ja pysyvä osa arkea niin lapsille kuin aikuisille. Päiväkoti kuuluu myös Portaat Luomuun - ohjelmaan, jonka tavoitteena on lisätä luomutuotteiden käyttöä ja kannustaa kestävään kehitykseen.

KUVA 7. Pappilanmetsän päiväkotia (Kuva: Sari Corell)

Pappilanmetsän päiväkotia on rakennettu vuonna 1991, aluksi se toimi avoimena päiväkotina. Siivoaminen tapahtui tuolloin vanhempien vapaaehtoisvoimin. Vuonna 1995 aloitti varsinainen päiväkotia toimintansa.

Päiväkoti muodostuu kahdesta osastosta, isompien lasten 3-6 vuotiaiden (Mesikämmenet) ja pienten lasten, alle 3 vuotiaiden puolista (tahmatassut). Pienten puolta kutsutaan varakodiksi. Päiväkodissa on yhteensä 28 lasta, joista 6 on alle kolme vuotiaita. Henkilökuntaa päiväkodissa työskentelee yhteensä yhdeksän. Päiväkoti toimii arkisin maanantaista perjantaihin kello 6.30–17.15.

8 SIIVOUSTYÖN KEHITTÄMINEN PAPPILANMETSÄN PÄIVÄKODISSA

Selvitin aihetta opinnäytetyöhön keväällä 2012, kun työskentelin toisen projektin tiimoilta Hämeenkyrön kunnan siivouspäällikön, Tarja Kosken kanssa. Hänellä oli juuri työn alla selvittää päiväkotien nykytilannetta siivouksien kohdalta ja sopiva kohde löytyi myös minulle.

Opinnäytetyön tarkoitus oli kehittää päiväkodin siivoustyötä mitoittamalla tilat uudelleen käyttämällä mikrokuituisia siivoustekstiilejä sekä selvittää kuinka siivouksella voidaan vaikuttaa sisäilman laatuun. Edellinen mitoitus oli tehty vuonna 1997, joten tuosta ajasta siivousmenetelmät ja – välineet ovat muuttuneet merkittävästi. Mitoitus on suunniteltu otetavaksi käyttöön tammikuussa 2014, jolloin kaikkien päiväkotien laitoshuoltajat siirtyvät siivouspäällikön alaisuuteen.

Päiväkotiin on tehty pintaremonttia vuonna 2008, jolloin ryhmä- ja lepohuoneeseen vaihdettiin parketti lifeline lattiamateriaaliin. Päiväkodin muut pintamateriaalit ovat hyväkuntoista ja siivottavuudeltaan helppohoitoisia. Pintamateriaaleina päiväkodissa ovat keraaminen laatta wc-tiloissa, muovimatto eteisessä, verstashuoneessa sekä toimistotiloissa. Lifeline lattiamateriaalia on leikki/lepohuoneessa, ryhmähuoneessa, jossa ruokailu tapahtuu sekä varakodin tiloissa. Seinät ovat puupintaisia.

8.1 Mitoitusprosessi ja tulokset

Mitoituksella oli tarkoitus selvittää siivoustyöhön kuluva aika uusilla siivousvälineillä ja – menetelmillä. Mitoitus laskettiin AtopsLite ohjelmalla Puhtauspalvelujen suunnittelu-kurssilla Tampereen Ammattikorkeakoulussa keväällä. Mitoitus prosessi kesti neljä kuukautta ja päiväkotiin tehtiin kartoitus käyntejä tuona aikana kolme. Kartoitus käynneillä tilat valokuvattiin ja täytettiin kartoituslomake (liite 6), johon muun muuassa kirjattiin neliöt, kalusteet, lattiamateriaalit ja erityishuomiot. Mitoituksessa huomioitiin päiväkodin hygieniavaatimukset siivousmenetelmät sekä – välineet. Päiväkotiin laskettiin ylläpitosiivoukseen kuluva aika (viisi kertaa viikossa). Perussiivousta ei laskettu, koska se oli ulkoistettu yksityiselle siivousliikkeelle.

Pappilanmetsän päiväkodin siivouksesta vastaa laitoshuoltaja, jonka tehtäviin kuuluu myös aamupalan ja välipalan valmistus sekä lounaan jakaminen, joka tuodaan keskuskeittiöltä päiväkotiin. Mitoituksessa ei ole näitä töitä huomioitu, vaan pelkkään siivoukseen kuluva aika. Päiväkodissa neliöitä on 256 m², joista 240,5 m² on laskettu siivousalaksi. Laskuista jäi pois keittiö sekä varastotila, johon ei pääse sisälle.

Päiväkotijakautuu kahteen osaan, Mesikämmenien ja Tahmatassujen (varakoti) osastoihin. Tahmatassujen tiloissa on lepo/leikkihuone, eteinen, wc sekä tuulikaappi. Näiden tilojen neliömääräksi muotoutuu 32m². Taulukossa 1 näkyy tahmatassujen tilojen neliömäärät.

TAULUKKO 1. Tilajakauma Tahmatassujen osastolla.

Tahmatassut	m ²
varakoti	22,5
eteinen	5
tuulikaappi	2
Lasten wc	2,5
Yhteensä	32

Mesikämmenien tilajakauma on huomattavasti suurempi, kuraeteinen, wc kuraeteisessä, eteinen, toimistohuone, ryhmähuone, lepo/leikkihuone, verstaas, lasten wc sekä inva wc. Lisäksi mesikämmenien osastolla ovat henkilökunnan sosiaalitilat, siivoushuone sekä kodinhoitohuone. Näiden tilojen neliömäärä on 208,5 m². Taulukossa 2 on Mesikämmenien tilajakauma.

TAULUKKO 2. Tilajakauma Mesikämmenien osastolla.

Mesikämmenien	m ²
Ryhmähuone	44
Lepo/leikkihuone	55,5
Verstaas	14
Eteinen	19,5
Odotussoppi	5
Lasten wc/ pesuhuone	9
Henkilökunnan wc	1
Henk.sos.tila	8
Käytävä	6,5
Inva wc	3,5
Toimisto	10
Kodinhoitohuone	4
Kuraeteinen	8,5
Eteisen wc	1,5
Henk.ruokailutila	9
Varasto	7
Siivoushuone	2,5
Yhteensä	208,5

Mitoituksessa saatiin siivousajaksi 2,40 h/päivä eli 2 tuntia 24 minuuttia. Tästä ajasta menee 15 minuuttia siivoustekstiilien huoltoon päivittäin. Edellisen mitoituksen aika oli 3,35 h/päivä eli 3 tuntia 21 minuuttia, josta siivoustekstiilien huoltoon oli laskettu 20 minuuttia. Uuden mitoituksen aika perustuu nykyaikaisiin siivousmenetelmiin ja mikrokuituisiin siivousvälineisiin. Siksi siivoustyöhön kuluva aika supistui vajaalla tunnilla, mutta on kuitenkin huomioitava, että päiväkodissa ei voida siivota kaikkia tiloja järjestelmällisesti vaan siivoustyö rytmitetään muun toiminnan oheen.

Päiväkodissa ei ole muita siivouskoneita kuin pölynimuri, ja tämän vuoksi mitoitukseen ei ole laskettu yhdistelmäkoneen käyttöä. Lattiapinnat puhdistetaan päivittäin nihkeä- tai kosteapyyhinnällä ja wc-tilojen lattiat pestään harjapesulla kerran viikossa. Päivittäin siivottavia tiloja ovat kuraeteinen, eteinen, wc-tilat, ryhmähuone, lepo/leikkihuone, käytävät, varakodin tilat, siivoushuone, kodinhoituhuone sekä henkilökunnan sosiaalitilat. Kosketuspinnat pyyhitään päivittäin kaikista tiloista ja matot imuroidaan joka toinen päivä.

Jokaisesta tilasta on tilakohtaiset työohjeet ja niitä säilytetään siivoushuoneessa, josta ne ovat helposti saatavilla. Näin myös mahdolliset sijaiset on helppo perehdyttää siivoustyöhön. Siivoushuoneen oveen tehtiin ohjeistus siivoustöistä (liite 1), ohjeessa näkyy päivittäin, joka toinen päivä ja harvemmin tehtävät työt. Ohjeistuksen tarkoituksena on helpottaa siivoajan ja muun henkilökunnan työn rytmitystä.

8.2 Siivous ja sisäilma

Sisäilma ja sen laatu puhututtaa yhä useammassa koulussa ja päiväkodissa, siksi myös Tarja Koski halusi, että selvitän kuinka siivouksella voidaan parantaa sisäilman laatua päiväkodissa. Koska sisäilman laatua voidaan parantaa vähentämällä huonepölyn määrää, lisätään siivouksen taajuuskertoja sellaisille pinnoille, jotka kätkevät pölyhiukkasia. Myös siivousvälineillä vähennetään sisäilman epäpuhtauksia, ja siksi päiväkodin kaikki siivoustekstiilit tullaan muuttamaan mikrokuituisiin niiden pölyn ja lian sidontakyvyn vuoksi.

Pappilanmetsän päiväkodissa on paljon erilaisia sisustustekstiilejä, kuten verhoja ja mattoja (kuva 8), joita käytetään ääni eristeenä sekä viihtyisyyden vuoksi. Matot ovat

pääsääntöisesti buklee-mattoja, joita on helppo imuroida. Mattojen säännöllisellä imuroinnilla ja tuulettamisella vähennetään ilmaan pääseviä pölyhiukkasia. Verhot voitaisiin korvata kaikissa tiloissa sälekaihtimilla, tosin yleisilme muuttuisi hieman karummaksi.

KUVA 8. Päiväkodin erilaiset matot (Kuva: Sari Corell)

Päiväkodin verstas huoneessa on paljon erilaisia avohyllyjä, joista pölyjen puhdistaminen on hankalaa. Ehdotus kehittämiseksi oli, että avohyllyllä olevia tavaroita voisi säilyttää esimerkiksi kannellisissa monitoimilaatikoissa, jotta pölyjen pyyhkiminen olisi huomattavasti helpompaa. Avohyllyt voidaan korvata myös kaapeilla, mutta tämä vaatii pientä investointia. Samoin lelut säilytettäisiin kannellisissa laatikoissa, jotta puhtaanapito olisi helpompaa. Tällä hetkellä lelut ovat avoimissa laatikoissa (kuva 9).

KUVA 9. Lasten leikkinurkkaus. (Kuva: Sari Corell)

Päiväkodin ryhmähuone ja lepo/leikkihuone ovat korkeita tiloja, joiden katossa ovat palkit valaisimille. Näiden palkkien yläpölyjen siivoustaajuutta lisätään neljään kertaan vuodessa, aiemmin palkit puhdistettiin kerran vuodessa. Myös muiden tilojen yläpölyjen siivoustaajuutta on lisättävä pölyhiukkasten vähentämiseksi, muun muassa kaapistojen ja hyllyjen päälliset.

Siivous on vain yksi osatekijä sisäilman parantamiseksi, siksi myös kaikkiin muihin osatekijöihin on kiinnitettävä huomiota, jos sisäilma todetaan aistinvaraisesti huonoksi.

9 POHDINTA

Päiväkodin siivoojien toimenkuva saattaa olla hyvinkin laaja. Siivouksen lisäksi työkuvaan voi kuulua ruoan valmistusta, ruoan jakelua ja astiahuoltoa sekä lasten perushoitoa, kuten lasten avustamista wc käynneissä, käsien pesussa sekä vaatteiden pukemisessa ja riisumisessa. Siivooja toimii asiakaspalvelutehtävissä kohdatessaan työssään henkilökuntaa, lapsia sekä lasten vanhempia.

Päiväkodeissa siivous tapahtuu lasten läsnäollessa, joten siivoustyö on suunniteltava huolellisesti. Päiväkodeissa tilanteet saattavat muuttua nopeasti ja siivoojan pitää pystyä vastaamaan nopealla reagointikyvyllä sen hetkiseen tilanteeseen. Myös töiden tärkeysjärjestys on osattava arvioida kulloisenkin tilanteen mukaisesti.

Pappilanmetsän päiväkotiin tekemäni siivoustyön mitoitus oli tarpeellista, koska edellinen mitoitus oli tehty yli kymmenen vuotta sitten. Niistä ajoista ovat siivousmenetelmät sekä – välineet muuttuneet hyvinkin merkittävästi. Siivoustyö on muuttunut kevyemmäksi sekä ergonomisemmaksi. Päiväkodin kalusteet on suunniteltu lapsille, siksi oikealla työvälinevalinnoilla ehkäistään kuormittavia työasentoja. Pappilanmetsän päiväkodissa ei ollut moppipyhintä jatkovarrella, jolla helpotettaisiin muun muuassa ruokapöytien tai tuolien puhdistusta. Mitoitus on laskettu näitä siivousvälineitä käyttäen, koska ne ovat ergonomisia. Mitoituksessa on käytetty myös mikrokuitupyhkeitä ja – moppeja. Otin mikrokuituiset siivoustekstiilit mitoitukseen mukaan, koska tutkimuksissa on todettu niiden sitovan likaa ja pölyä erittäin hyvin. Tiedustelin siivouspäällikön mielipidettä siivoustekstiilimateriaaleista ja hän oli myös mikrokituisten siivoustekstiilien kannalla.

Työssäni pohdittiin siivouksen vaikutusta sisäilmaan siivouspäällikön pyynnöstä. Säännöllinen ja määrätyn väliajoin tapahtuva siivous auttaa vähentämään ilman epäpuhtauksia. Myös siivousvälineillä ja – menetelmillä on vaikutusta sisäilman laatuun, siksi valitsin mitoitukseen mikrokituiset siivoustekstiilit. Pappilanmetsän päiväkodissa on paljon sisustustekstiilejä, kuten mattoja ja verhoja. Näidenkin materiaalivalinnoilla voidaan vähentää pölyn muodostumista. Päiväkodin eteisessä on hyvät kuramatot, jotka pysäyttävät lian ja roskien kulkeutumisen muihin tiloihin, mikä edesauttaa myös parempaan sisäilmaan. Päiväkodissa askarrellaan ahkerasti ja siitä syystä verstashuoneessa oli pal-

jon erilaisia avohyllyjä, joissa askartelumateriaalit sijaitsevat. Näihin avohyllyihin oli kertynyt melkoisesti pölyä ensimmäisellä kartoituskerrallani. Jos askartelumateriaalit säilytettäisiin joko kannellisessa laatikossa tai ovellisessa kaapissa, pölyjen kertyminen vähentyisi. Pienillä asioilla voidaan vaikuttaa sekä yleisilmeeseen että sisäilman laatuun.

Tehdessäni kartoituskäyntejä Pappilanmetsän päiväkodissa, kiinnitin huomiota siivoojan työympäristön haasteellisuuteen. Melutaso oli melko korkea, lasten leluja lattioilla, eteinen suorastaan pursusi kumisaappaita. Huomioni kiinnittyi erityisesti siihen, miten lapset jakautuivat pieniin ryhmiin ja työskentelivät eri tiloissa. Tästä johtuen siivoojan täytyi organisoida uudelleen oma työjärjestyksensä sekä rytmittää työvaiheet niin, ettei ole häiriöksi lasten askareissa. Lapset mielellään seurasivat siivoojan askareita ja tiedustelivat ”mitä sinä nyt teet?” Mielestäni päiväkodin siivooja on todellinen ammattilainen hoitaessaan siivouksen sekä ruoan valmistuksen että jakamisen.

Opinnäytetyöprosessi oli kokonaisuudessa melko haastava ja työllistävä, koska siivoustyön mitoitus ei ollut ennestään tuttua. Ensimmäisellä kartoituskäynnillä jäi asioita huomaamatta, ja kolmannella käyntikerralla sain koottua kaiken tarvitsemäni tiedon. Onnistumisen tunne oli sanoin kuvaamaton, kun sain mitoitus työn tehtyä. Sisäilmaluvussa esiin tuli hyvin yksinkertaisia kehittämisideoita, joita on helppo toteuttaa. Ne eivät vaadi suuria investointeja. Tämän työn aikana kiinnitin omassa työpisteessäni huomiota avoimiin hyllyköihin ja laatikoihin. Nyt laatikoissa on kannet ja avohyllyt on muutettu kaapistoksi. Tämä prosessi on opettanut minua huomioimaan siivoustyön monimuotoisuuden. Oman työn kehittäminen on ehdottoman tärkeää monesta näkökulmasta, mutta tärkeintä on viihtyä omassa työssään ja kehittyä vielä paremmaksi ammattilaiseksi.

Toivon, että työstäni on paljon apua päiväkodin siivoojalle sekä siivouspäällikölle, kun he jatkavat siivoustyön kehittämistä ja työnkuvauksien laatimista. Toivon myös, että opinnäytetyön kehittämisideoita voidaan toteuttaa myös muissa Hämeenkyrön päiväkodeissa.

LÄHTEET

- Hygieniaopas päiväkodeille. 2011. Päivitetty 12.10.2011. Luettu 9.11.2012.
http://www.ouka.fi/c/document_library/get_file?uuid=b0656207-5cdf-4dff-9372-dc1fd5252929&groupId=112792
- Hämeenkyrön kunta 2012. Kuntaesittely. Luettu 26.11.2012.
<http://www.hameenkyro.fi/>
- Infektoriskin vähentäminen päivähoitossa. 2005 . Sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:28. Luettu 30.10.2012.
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=28707&name=DLFE-3645.pdf&title=Infektoriskin_vahentaminen_paivahoidossa_fi.pdf
- Inkeroinen, S.2010. Käsikäyttöiset siivousvälineet. Teoksessa Valkosalo, T. (toim.). Siivoustyönkäsikirja. 21. korjattu painos. Siivous teknillisenliiton julkaisuja 1:7. WS Bookwell. 249–250.
- Kakko, L & Aulanko, M. 2003. Siivous ja sisäilma. Sisäilmaopas 4. Sisäilmayhdistys ry. Espoo: Verbi Oy.
- Kivikallio, J. 2002. Työtaphygienia tärkeä osa puhtauspalvelun laatua. Siivoussektori 2002. (1), 26.
- Kivikallio, J. 2010. Siivous ja sisäilman laatu. Teoksessa Valkosalo, T. (toim.) Siivoustyönkäsikirja. 21. korjattu painos. Siivous teknillisenliiton julkaisuja 1:7. WS Bookwell. 45–46.
- Korhonen, E. 2011. Puhtauspalvelut ja työympäristö. Ostettujen siivouspalveluiden laadun mittausten menetelmät ja laatu sekä siivouksen vaikutukset sisäilman laatuun, tilojen käyttäjien kokemaan terveyteen ja työn tehokkuuteen toimistorakennuksissa. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä Studies In Biological and Environmental Science. Väitöskirja.
- Kujala, T. Teoksessa Kujala, T. (toim.) Laitoshuoltajana päiväkodissa. 1. painos. Suomen siivousteknillisen liiton julkaisuja 1:13. Vihti: Karprint Ky.
- Kääriäinen, P. & Kivikallio, J. 2010. Lika. Teoksessa Valkosalo, T. (toim.) Siivoustyönkäsikirja. 21. korjattu painos. Siivous teknillisenliiton julkaisuja 1:7. WS Bookwell. 41–48.
- Laki lasten päivähoitosta 19.1.1973/36. Luettu 1.11.2012.
[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036?search\[type\]=pika&search\[pika\]=lasten%20p%C3%A4iv%C3%A4hoito](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036?search[type]=pika&search[pika]=lasten%20p%C3%A4iv%C3%A4hoito).
- Lasten päivähoito ja esiopetus. 2012. Suomen kuntaliitto. Luettu 1.11.2012.
http://www.stm.fi/sosiaali_ ja_ terveyspalvelut/sosiaalipalvelut/paivahoito
- Lattioiden puhdistus. Swep Classic järjestelmä. 2012 Vileda Professional. Luettu 22.11.2012. <http://vileda-professional.com/fi-FI/products/03-floor-cleaning/01-sweep-classic-system/index.shtml>

Lausjärvi, M. 1998. Koulu- ja päiväkotisiivous. Puhtaustiedon tietopaketti 2. Forssa: Forssan kirjapaino Oy.

Lausjärvi, M. 2003. Siivouksen kustannukset ja mitoittaminen. Puhtaustiedon tietopaketti 45. Forssa: Forssan kirjapaino Oy.

Muista pestä kädet! Tervein kansa.2011. Luettu 15.11.2012.
<http://www.terveinkansa.fi/pesekadet/>

Pesonen-Leinonen, E. 2012. Ilma jota hengitämme. Sisäilma käsitteet ja siivouksen rooli. Puhtaus & palvelusektori 2012 (5), 4-6. <http://www.puhtausala.fi/5-2012>

Pesonen-Leinonen, E. 2012. Puhtauspalvelu toimii sisäilman asiantuntijana. Puhtaus & Palvelusektori 2012 (5), 10–11.

Puhtaanapito.2012. Ympäristöpassi. Mikrokuitusiivous on kevyttä ympäristölle ja puhdistustyön tekijälle. Luettu 15.11.2012.
<http://www.ymparistopassi.fi/valmennus.php?k=21419>

Puhtauspalvelualan ammattilaisen opas. 2009. Siivoustyön mitoitus- työn kehittämisen väline. Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL C-sarja. Helsinki: Yliopistopaino.

Pulliainen, M. 2012. Päiväkotien sisäilmatutkimuksen tulokset. Siivoustaito 2012 (3), 45–48.

Pysty-, taso- ja kalustepinnat. Vileda Professional. 2012. Luettu 22.11.2012.
<http://vileda-professional.com/fi-FI/products/02-interior-cleaning/index.shtml>

Päivähoito on hoitoa, kasvatusta ja opetusta. 2012. Sosiaali- ja terveysministeriö. Päivitetty 23.7.2012. Luettu 24.11.2012.
http://www.stm.fi/sosiaali_ja_terveyspalvelut/sosiaalipalvelut/paivahoito

Pönkkä, A., Poussa, T. & Laosmaa, M. 2001. Tehostetun hygienian vaikutus päiväkotilapsien sairastavuuteen.: Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja.

Reunanen, R. 1997. Siivoustyön mitoitus. Puhtaustiedon tietopaketti 21. Forssa: Forssan kirjapaino Oy.

Reunanen, R. 2010. Siivous erityyppisessä kiinteistössä. Teoksessa Valkosalo, T. (toim.) Siivoustyön käsikirja. 21. korjattu painos. Siivous teknillisenliiton julkaisuja 1:7. WS Bookwell. 249.

SFS 5967. Puhtausalan sanasto. 2010. Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto.

Suomen Siivousteknillinen liitto ry. Suomen siivousteknillinen liitto organisoi siivoustyön menetelmä- ja aikastandardien laadintaa. Luettu 26.11.2012.
<http://www.puhtausala.fi/standardit>

Tartuntojen torjuntaan parhaiten rokotuksilla ja hyvällä hygienialla. Hygieniaohteista osa päiväkodin arkea. 2012. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Päivitetty 6.11.2012. Luettu 8.11.2012. http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/tiedote?id=31557

Toiviainen-laine, E., Kuisma, R., Määttä, J & Kymäläinen, H-R.2012. Mitä tutkimukset kertovat mikrokuituisista siivouspyyhkeistä? *Puhtaus & Palvelusektori* 2012 (3), 10–13.

Valtiala, M. 2002. Puhdistus-, suoja ja hoitoaineet. *Puhtaustiedon tietopaketti* 41. Forssa: Forssan kirjapaino Oy.

Valtiala, M. 2002. Siivousmenetelmät ja -välineet. Valinta perusteet ja käyttö. *Puhtaustiedon tietopaketti* 42. Hyvinkää: SP-paino Oy.

Välimäki, A-S. 2010. Siivoustyön kehittäminen Laukeelan päiväkodissa. Palvelujen tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelma. Tampereen Ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Tulostettu 12.7.2012.

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/21429/Valimaki_Anna-Stiina.pdf?sequence=1

Yltiö, H. 2010. Siivoustyön mitoitus. Teoksessa Valkosalo, T. (toim.) *Siivoustyönkäsi-kirja*. 21. korjattu painos. Siivous teknillisenliiton julkaisuja 1:7. WS Bookwell. 231–244.

LIITTEET

Liite 1. Siivoustaajuudet

PAPPILANMETSÄN PÄIVÄKOTI

Siivoustyöt

Päivittäin

- WC-tilat (wc-altaat, potat, käsienpesualtaat sekä lattiat)
- Roskakorien tyhjennykset
- Pöytien ja tuolien pyyhintä
- Kosketuspintojen pyyhintä (oven kahvat, oven pielet, likaantuneet kohdat, yms.)
- Lattioiden pyyhintä
- Mattojen imurointi eteisestä (kuraeteinen, eteinen *2)
- Keittiö
- Vuoteiden avaus ja sijaus
- Käsienpesualtaan pesu ryhmähuoneesta

Joka toinen päivä

- Peilien pyyhintä
- Mattojen imurointi muista tiloista

Kerran viikossa

- Keräyspaperin, energiajätteen, lasin keräyksen tyhjennys
- Käsipaperien täyttö
- Hyllyistä vapaiden tasopintojen pyyhintä
- Nojatuolien imurointi
- Puolapuiden pyyhintä kosketuskorkeudelta
- Lelujen puhdistus
- Lokerikkojen ja naulakoiden puhdistus
- Kenkätelineen imurointi
- Atk-laitteet (kuiva/nihkeä)

Kerran kuussa tai harvemmin tehtävät työt

- Ikkunalautojen pyyhintä
- Saippuannostelijoiden täyttö
- Vuoteiden pyyhkiminen
- Kuivauskaapin pyyhintä

Liite 2. Työohjeet Märkäeteinen

TYÖOHJEET

Märkäeteinen

5xvko

Roskakorin tyhjennys ja puhdistus
Penkkien pyyhintä
Pesualtaan taustaseinän pyyhintä
Seinistä pyyhitään likaantuneet kohdat
Ovet sekä ovenpielien pyyhintä
Kuramattojen imurointi
Lattian kosteapyyhintä

3xvko

Pesualtaan puhdistus pesuharjalla
Kaappien ovista tahrojen pyyhintä

2xvko

Välilasioiden puhdistus

1xvko

Naulakoiden pyyhintä
Kenkätelineen imurointi

2xkk

Kuivauskaappien alatasen puhdistus
Lattiakaivon puhdistus

Liite 3. Työohjeet WC-tilat

TYÖOHJEET

WC-tilat 5kpl

5xvko

Roskakorien tyhjennys ja puhdistus
Peilien pyyhintä
Hoitopöydän puhdistus
Pesualtaiden puhdistus harjalla
Pesuallastasojen kosteapyyhintä
Pesualtaiden taustaseinien pyyhintä
WC -istuimien puhdistus
Lasten pottien pesu
Tahrojen pyyhintä seinistä
Tahrojen pyyhintä ovista, ovienpielistä sekä ovenkahvat
Lattianpuhdistus

2xvko

Ikkunalautojen pyyhintä
Käsipyyhetelineiden täyttö
WC-paperiannostelijan täyttö

1xvko

Lattian harjapesu

1xkk

Saippua-annostelijoiden täyttö/täyttöpakkausten vaihto

2xkk

Suihkulaitteiden puhdistus
Lattiakaivojen puhdistus

Liite 5. Pappilametsän päiväkodin pohjapiirros

